

„Program testowania potomstwa wyłączonych drzewostanów nasiennych, drzew doborowych, plantacji nasiennych i plantacyjnych upraw nasiennych”, stanowi uzupełnienie „Programu zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew leśnych w Polsce na lata 1991–2010”, mający kontynuację do 2035 roku. Celem testowania potomstwa drzew leśnych w ramach prowadzonej selekcji jest określenie wartości genetycznej i jakości hodowlanej składników leśnego materiału podstawowego, który jest wykorzystywany w gospodarce leśnej. Zadaniem testowania jest również wypracowanie kryteriów i zasad racjonalnego wykorzystania bazy nasiennej poprzez określenie obszarów transferu nasion. Podstawową jednostką testowania jest *region*, w jego ramach tworzone są zestawy drzew matecznych, których potomstwo będzie testowane na uprawach. Do kwietnia 2015 roku w Polsce założono już 161 takich powierzchni, badających potomstwo czterech gatunków drzew (sosny, świerka, buka i jodły). Uprawy testujące zakładane są według jednolitych zasad, w czterech powtórzeniach, w różnych lokalizacjach. Na jednej powierzchni badawczej wysadza się ok. 100 reprezentantów każdego drzewa matecznego, wcześniej wpisanego do danego zestawu testowania. Każda powierzchnia winna być podzielona na kwatery.

Jedną z takich upraw jest ta założona w marcu 2015 roku w Nadleśnictwie Niedźwiady, gdzie wysadzono potomstwo 100 drzew matecznych z III-gdańsko-szczecineckiego regionu testowania, łącznie 10017 sadzonek. Swoiste „bliźniacze” powierzchnie wysadzono w nadleśnictwach Lipusz, Kościerzyna i Borne Sulinowo.

Tak założone powierzchnie badawcze w kolejnych latach poddawane są pomiarom i obserwacjom:

- przeżywalności, tj. odsetek żywych sadzonek w stosunku do wysadzonych w roku zakładania uprawy, oceniana w kolejnych trzech latach od roku założenia uprawy, oraz piątym i dziesiątym roku,

- cechy przyrostowe, tj. wysokość mierzoną po piątym i dziesiątym roku, oraz wysokość i pierśnicę badane co 5 lat od dziesiątego roku do końca danego testu,

- cechy jakościowe, tj. prostość, wielopędowość, grubość gałęzi oraz budowę korony oceniane po 10 roku i dalej co 10 lat do końca testu, gęstość drewna i oczyszczenie pnia od 20 roku do końca testu,

- odporność na mróz.

Fakultatywnie oceniane mogą być szkody biotyczne (owady, grzyby) tzn. stopień uszkodzenia drzew na wszystkich etapach testu.